

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Jimmy Liljefelt (S), för- och grundskolenämnden

Åke Gustafsson (C), äldrenämnden

Tone Höstman-Salwin, RTP

Tjänstepersoner och övriga

Bianca Byring, tillgänglighetsstrateg

Urban Helmersson

Tordleif Hansson, sekreterare

§ 23

Upprop, val av justerare samt godkännande av dagordning

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd beslutar

att utse Abbas Haghjo och Lena Renlund till justerare samt

att fastställa dagordningen

Ärendebeskrivning

Elmer Eriksson (kommunstyrelsen) hälsar alla välkomna till dagens möte med Umeå kommuns funktionshinderråd, UFR.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

§ 24**Föregående möte****Beslut**

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Föregående möte var ett temaråd med fokus på frågor som rör tekniska nämndens ansvarsområde. Vid mötet fördes minnesanteckningar från de tre olika grupper som rådet delades in i under eftermiddagen.

Minnesanteckningarna är inte något beslutsunderlag för vidare arbete inom tekniska nämndens verksamheter. De är att betrakta som noteringar från de diskussioner som förts under mötet.

Tillgänglighetsstrategen kommer att gå igenom minnesanteckningarna och göra vissa justeringar och tillägg efter synpunkter från funktionshinderrådet.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

§ 25

Redovisning/återrapport från nämnder

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit emot informationen.

Ärendebeskrivning

Funktionshinderrådet får information av de representanter som sitter i kommunens olika nämnder.

Individ- och familjenämnden

Boendestöd kommer att införas under 2024. Nämnden ser kraftiga kostnadsökningar inom HVB-placeringar. Årsprognosen pekar mot ett underskott på 65 miljoner kronor. Bland orsakerna till detta finns bland annat omvärldsfaktorer som påverkar funktionshinderomsorgen.

Boendestödet är mer flexibelt och mer individanpassat. Det syftar till att utveckla förmågor i stället för att vara stödjande. Det kommer att medverka till en bättre funktionshinderomsorg.

Funktionshinderrörelsens representanter menar att underskottet kommer att påverka funktionshinderverksamheten. Kommer brukare som står under rättighetslagstiftningen att drabbas?

Individ- och familjenämndens representant menar att det är ökade behov av HVB-platser över lag. Det har blivit stora kostnadsökningar. Det pågår ett arbete med att hitta lösningar utifrån lagstiftningen. Nämnden har äskat om mer pengar från kommunledningen. Även de nya reglerna om dygnsvila påverkar verksamheten-

Funktionshinderrörelsens representanter lyfter fram att olika grupper ställs mot varandra. Det kan man inte acceptera. Vidare är det orimligt att HVB-utförare kan höja priserna så kraftigt. Vad kan Umeå kommun göra åt det? Upphandlas HYVB-hem i konkurrens?

Rådets vice ordförande Elmer Eriksson (kommunstyrelsen) informerar att HVB-hemmen upphandlas i konkurrens men att det är svårt att upphandla. Meningen är att ge alla så lika levnadsförhållanden som möjligt.

Individ- och familjenämndens representant lyfter fram kombinationen av högre kostnader i branschen och en pandemieffekt med bland annat mer komplexa problem. Den största utmaningen är att hitta personal till verksamheten.

För- och grundskolenämnden

En resursskola kommer att starta på Sandbacka vilket ger fler platser än tidigare. Den kommer att rikta sig till både direkt sökande och sökande via rektor/föräldrar. Start blir nästa hösttermin. Carlslundsskolan som samlar elever med funktionsnedsättning öppnar också nästa höst.

Fritidsnämnden

Arrangemanget "Sikta mot stjärnorna" föll mycket väl ut. Verksamheten Fritid för alla är i gång som vanligt. Nämnden går mot ett underskott. Avtalet med Navet (med INAB som avtalspart) är tungt ekonomiskt. Klimatförändringarna gör det svårare att hålla kommunens 77 isbanor i bra skick. Isbanorna tenderar att bli färre och en del umebor får också längre till kommunens skidspår. Slutligen lyfts det framgångsrika genomförande av SM-veckan fram liksom det faktum att nämndens verksamheter har många aktiviteter under skolornas höstlov.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

§ 26

Verksamhetsberättelse 2022

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Funktionshinderrörelsens representanter anser att verksamhetsberättelsen är otillräcklig. Många synpunkter från deras sida finns inte med i verksamhetsberättelsen.

Rådets vice ordförande Elmer Eriksson (kommunstyrelsen) ställer frågan vad som saknas.

Den tidigare tillgänglighetsstrategen framhåller att verksamhetsberättelsen ska spegla den verksamhet som skett under året. Den blir därmed lite kortfattad.

Funktionshinderrörelsens representanter lyfter fram att bland arbetsgrupperna nämns inte samverkansgruppen även om den är vilande. Diskussioner kring verksamhetsberättelsen blir svåra att göra då det inte finns några justerade protokoll

Funktionshinderrådet kommer överens om att ledamöterna får skicka in eventuella kommentarer till tillgänglighetsstrategen inom två veckor.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

§ 27

Färdtjänst – upphandling

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd beslutar

att bilda en samrådsgrupp som arbetar vidare med frågor som rör upphandling av färdtjänst.

Ärendebeskrivning

Funktionshinderrådet får information inför kommande upphandling om färdtjänst. Upphandlingsbyrån kommer att gå ut med upphandlingsunderlag gällande avtal för färdtjänst med personbil kring årsskiftet. Avtalet går ut i september 2024. Avtalet för färdtjänst med specialfordon löper ut i juni 2025. När avtalet är tecknat och i drift är det mycket viktigt att avvikelser rapporteras för uppföljning gentemot entreprenören.

Efter pandemin har det inte funnits tillräckligt med fordon. Det kommer att ske en omfattande dialog innan upphandlingsunderlaget går ut.

Funktionshinderrörelsens representanter lyfter fram att Funktionsrätt Umeå inte har haft några möten med ansvariga för färdtjänsten. Det behövs fler kontakter exempelvis kring frågan om bristande utbildning av förare. Det har mycket blivit sämre efter pandemin. Alla förare har uppenbarligen inte gått någon utbildning. Det finns problem med bomkörningar exempelvis för synskadade. Vidare finns det även problem med arbetsresor för de som nyttjar färdtjänst för det. Man har nekat resa för synskadade med ledarhund. Det känns oprofessionellt och kränkande. Ett vite måste svida för entreprenören. Varför finns det ett tidsfönster på morgonen (kl. 07-08) ett på eftermiddagen (kl. 14-16) när det inte går att få en färdtjänstbil? Fler tillgängliga platser i kollektivtrafiken skulle avlasta färdtjänsttaxi.

Rådets vice ordförande Elmer Eriksson (kommunstyrelsen) framhåller att man kommer att dubblera antalet platser för rullstolar och barnvagnar i nya ledbussar.

Funktionshinderrörelsens representanter menar att temarådet verkar vara enda gången som politikerna är intresserade av funktionshinderrörelsens synpunkter. Det finns mer att diskutera när det gäller färdtjänst.

Upphandlingsbyrån upplyser om att deras uppdrag är att arbeta med af-färsmässighet och juridik. Övriga frågor måste hanteras av den verksamhet som ansvarar för färdtjänstfrågor i kommunen.

Funktionshinderrörelsens representanter tar upp 5-minutersregeln. Resenären ska betala halv avgift oavsett hur sen taxin är. Så kan vi inte ha det.

Rådets vice ordförande Elmer Eriksson (kommunstyrelsen) lyfter fram vikten av att funktionshinderrörelsen får delge alla sina synpunkter. Det sker bäst genom att det bildas en samrådsgrupp som får arbeta vidare med de här frågorna.

Funktionshinderrörelsens representanter menar att anteckningarna från temarådet kring färdtjänst inte kan ligga till grund för underlaget för upphandling. Det är vidare kommunens ansvar att tidsfönstret när det inte går att beställa färdtjänsttaxi försvinner. Det begränsar för personer med funktionsnedsättning. Alla har uppenbarligen inte samma rätt. Det är kränkande.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Urban Helmersson

§ 28

Elrullstolsgarage – information

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Representanter för Region Västerbotten och några av Umeå kommuns nämnder har träffats för att lösa frågan om elrullstolsgarage i väntan på riksdagsbeslut i frågan i form av en lagändring.

En omvärldsanalys har gjorts kring frågan och kontakt har tagits med bland andra Boverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, och Sveriges kommuner och regioner, SKR. Det är flera olika lagstiftningar som påverkar detta. Man har även kontaktat tillverkare av elrullstolsgarage. Det har dock inte gått att få svar på frågan hur många som nekats elrullstol på grund av att det saknas förvaringsmöjligheter utomhus.

Slutsatsen är att ge byggnadsnämnden ett tilläggsuppdrag i väntan på att lagen skrivs om. Den klokaste lösningen är att det köps in elrullstolsgarage.

Funktionshinderrörelsens representanter ställer frågan om vem som kommer att reparera garagen om de går sönder och var ärendet ligger idag?

Robert Axebro (byggnadsnämnden) upplyser om att det är på gång och att diskussioner pågår internt inom förvaltningen kring hur detta ska gå till.

Funktionshinderrörelsens representanter framhåller att medlemmarna är ekonomiskt utsatta och att det inte får finnas hyreskostnad för garagen.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

§ 29

Hjälpmedel – information

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Inledningsvis får funktionshinderrådet information om att Skellefteå kommun har ett avtal med Region Västerbotten för reparation av hjälpmedel.

Funktionshinderrörelsens representanter framhåller att deras medlemmar får betala 200 kronor för varje besök.

Tillgänglighetsstrategen informerar om att en hjälpmedelsgrupp återstartar med samma medlemmar som 2022 med Björn Hammar som sammankallande.

Funktionshinderrörelsens representanter lyfter fram att det ofta finns behov av att gå utanför standardsortimentet. Det är långa väntetider på såväl service och reparationer som utprovning av hjälpmedel. Går det att få exempelvis en reservrullstol under reparationstiden om ett väsentligt hjälpmedel går sönder under exempelvis en helg? Hur ser jourverksamheten ut?

Åke Gustafsson (äldrenämnden) nämner samverkan mellan kommunen och Region Västerbotten vid utskrivning inom slutenvård.

Funktionshinderrådets ordförande påtalar att det finns goda exempel på fungerande jourverksamhet.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

§ 30

Inköp via beställning – uppföljning

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Från början var det ett högt motstånd mot detta men erfarenheterna visar att det fungerat ganska bra. Den 3 maj påbörjades införandet i den kommunala hemtjänsten och sedan den 1 november finns det i hela kommunen. Privata hemtjänstutförare kommer att börja med detta från den 1 december.

Pilotens syfte var att ta fram rutiner och riktlinjer för att optimera arbets sättet. Det arbetet pågår fortfarande. Nu följer verksamheten upp det hela och mäter bland annat schablon tid för beställningarna. Under december/januari avslutas projektet och en rapport kommer att skrivas.

När det gäller integritet och säkerhet kan hemtjänstpersonal möta upp när varorna levereras från affären. Personalen som levererar varorna ska ha tydligt utformade kläder.

Ronny Kassman (äldrenämnden) framhåller att huvudsyftet är personalbrist. Det finns inte tid för hemtjänstpersonalen att gå och handla. I det stora hela har mottagandet varit positivt. Brukarna får se hela sortimentet när de gör en digital beställning.

Funktionshinderrörelsens representanter undrar hur många personer som har ingått i piloten.

Tillgänglighetsstrategen svara att det är knappt 100 personer.

Funktionshinderrörelsens representanter frågar om det är möjligt att själv åka och handla tillsammans med hemtjänstpersonal? Hemkörning skulle inte kosta något.

Ronny Kassman (äldrenämnden) informerar om att leveranskostnaden är 100 kronor. Om det finns ett beviljande för att åka och handla så gäller det.

Funktionshinderrörelsens representanter anser att de blir lite styvmoderligt behandlade. De kan inte besöka affärer och ta del av utbudet. Vidare borde det ha framgått från början att det kommer att bli en leveranskostnad.

Ronny Kassman (äldrenämnden) säger att en leveranskostnad i samband med inköp via beställning hela tiden har diskuterats i äldrenämnden.

Funktionshinderrörelsens representanter tillägger också att internetpriserna ligger 10 – 12 procent högre jämfört med butikspriserna. Det drabbar också funktionshinderrörelsens medlemmar.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

§ 31

Digitala lås – uppföljning

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Vid dagens möte lämnas nedanstående skriftliga information. Ärendet återkommer vi ett kommande möte.

Installationen av digitala lås görs först hos dem som har hemtjänst. Hemtjänsten finns till allra största del inom äldreomsorgen. Installationen görs både hos dem som anlitar kommunens hemtjänst, och hos dem som anlitar privata hemtjänstföretag.

Det är bara de som inte kan öppna dörren själv, som har gett bort en nyckel till hemtjänsten. Det är de personerna som nu i stället får digitalt lås.

Målet är att bytet till digitalt lås har gjorts hos nästan alla som har hemtjänst och som inte kan öppna dörren själv, före slutet av 2023. Det finns personer som inte gått att få tag i, och dem har man inte kunnat installera digitala lås hos än. Man fortsätter att försöka nå de personerna.

Inom funktionshinderomsorgen finns ett 20-tal personer i ordinärt boende, som inte kan öppna dörren själv och som heller inte har hemtjänst. De personerna kommer få digitalt lås först under nästa år. Inom funktionshinderomsorgen har man nämligen just nu mycket att göra kring LSS-insatsen boendestöd.

Alla som har trygghetslarm får digitalt lås redan nu. Det är för att larmpatrullen ska kunna ta sig in i lägenheten.

Andra personer, till exempel personliga assistenter, kan alltid använda den vanliga manuella nyckeln. Nu införs digitala lås i verksamheterna hemtjänst, funktionshinderomsorg och hemsjukvård. Om verksamheten personlig assistans i framtiden ser behov av att införa digitala lås hos sina brukare, så är det möjligt. Det finns inget i lås-systemet som hindrar det. Det blir upp till verksamheten personlig assistans att bestämma om man ska använda digitala lås eller inte.

Det digitala låset kommunicerar med mobiltelefonen med hjälp av trådlös blåstandsteknik (Bluetooth). Blåstand kräver inte internetuppkoppling. Det behövs alltså ingen internetuppkoppling för att låset ska fungera. Skulle låset inte fungera ringer personalen en teknisk support. Supporten prioriterar ärendet och åker genast dit och åtgärdar felet. Om felet inträffar kväll, natt eller helg, eller om support inte kan komma tillräckligt fort, så används en vanlig reservnyckel.

Utmaningar med digitalt lås så här långt har varit till exempel väldigt gamla dörrar, som inte fungerat bra tillsammans med digitalt lås. Då har man löst det med en digital nyckelgömma i stället. Och ofta behöver man, precis som men manuella lås, "trycka till" dörren för att öppna det digitala låset. Hemtjänstpersonalen kan ibland glömma bort att det fortfarande behövs en sådan tryckning, fastän man bytt till digitalt lås. Så ofta är det inget fel på låset, utan bara ett missförstånd om hur det fungerar.

Mairon Sundberg som projektleder införandet kommer gärna till ett kommande funktionshinderråd och diskuterar och berättar om införandet av digitala lås. Hon tänker att det kan vara bra att vänta tills om ett år, när låsen införs i funktionshinderomsorgen. Finns det fler frågor redan nu, så kan de mejlas till tillgänglighetsstrategen dom samlar ihop och skickar dem till Mairon.

Funktionshinderrörelsens representanter undrar hur det fungerar med digitala lås om andra än kommunens hemtjänst behöver ta sig in. Hur fungerar det om internet saknas?

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

§ 32

Program för tillgänglighet – information

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Nu pågår etapp 2 av Umeå kommuns program för tillgänglighet. Fokus ligger på fysisk miljö, boende och närmiljö samt utbildning. Arbetet med att ta fram etappdokument och aktivitetsplaner sker i berörda nämnder och förvaltningar. Varje nämnd/verksamhet ska ta fram konkreta mål. Den fortsatta processen ser i korthet ut enligt följande.

- Inspel om viktiga utvecklingsområden före jul
- Tillgänglighetsstrategen tar med sig inspel till berörda verksamheter under höst och vinter
- Verksamheten gör utkast till mål för etapp 3
- Sammanställning av utkast till etappmål
- Gemensam workshop våren 2024
- Utvecklat etappdokument tillbaka till verksamheter och nämnder
- Beslut tas senast i maj 2024 av de verksamheter/nämnder som kommunstyrelsen har bestämt ska göra detta

Funktionshinderrörelsens representanter ifrågasätter delaktigheten med funktionshinderorganisationerna i samband med det fortsatta arbetet med program för tillgänglighet. Alla delar i arbetet ska kopplas till kommunens samrådsskyldighet. Om materialet från dagens föredragning skickas ut kan funktionshinderrörelsen skicka in synpunkter. Det skulle kunna hållas en workshop hos Funktionsrätt i början av 2024. Sedan kan funktionshinderrådet ta upp frågan under våren 2024.

Funktionshinderrörelsens representanter menar även att det blir för kort om tid för att kunna göra inspel före jul. Samrådsprocessen är tydlig. Synpunkterna ska tas med. Det är också viktigt att tänka på processen efter att dokumentet är fastställt.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

§ 33

Temarådet – hur fungerade arbetsformen?

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Förra rådsmötet utgjordes av ett temaråd med fokus på frågor som finns inom tekniska nämndens ansvarsområde. Funktionshinderrådet diskuterar vilka erfarenheter som kan dras av detta.

Funktionshinderrörelsens representanter inleder med att säga att förberedelserna var ok. Gruppdiskussionerna var bra och harmoniska. Det kändes produktivt. När det gäller återkopplingen känns det mer osäkert. Det borde ha funnits mer tid för diskussioner och det blev för kort sammanfattning.

Vidare menar de att minnesanteckningarna inte räcker för det vidare arbetet. De har många brister och kan inte ligga till grund för något beslut. Minnesanteckningarna måste omarbetas.

Funktionshinderrörelsens representanter är ofta inte överens med kommunen om vad som ska stå i minnesanteckningarna. Deras synpunkter finns inte med i minnesanteckningarna.

Tillgänglighetsstrategen menar att ambitionen är att få med vad som togs upp vid mötet i anteckningarna.

Jan Lundberg (gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden) påtalar att vi inte vet vad tjänstepersonerna själva skrev i sina anteckningar.

Funktionshinderrörelsens representanter säger att det i minnesanteckningarna är felaktigt när det står att stark kritik inte framkommit till kommunen när det gäller tretimmarsregeln vid parkering. På vilket sätt kan funktionshinderrörelsen kommunicera med olika nämnder?

Tillgänglighetsstrategen informerar om att det går att skicka in synpunkter på minnesanteckningarna i efterhand.

Beslutsunderlag som biläggs protokollet

Ärendet har inga bilagor.

Beredningsansvariga

Bianca Byring

§ 34

Aktuellt från Funktionsrätt Umeå, SRF och RTP

Beslut

Umeå kommuns funktionshinderråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Inget att rapportera vid dagens möte.